

מועצה אזורית משגב

פרשת

תכנית אב לתיירות
משגב - כרמיאל

תקציר מנהלים

ינואר 2010

הסוכנות היהודית לארץ ישראל
Jewish Agency for Israel

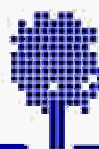
Partnership 2000 Karmiel - Misgav - Pittsburgh

הליפקס
יעוץ וניהול פרויקטים
תיירותיים בע"מ

יעד אדריכלים
ומתכנני ערים ונוף בע"מ

נושא
אילן בן יוסף
תכנון תיירות ונופש

צוות היגוי

ריכוז והנחיה : בועז גרשון – רכז תיירות מוא"ז משגב

משגב : דני עברי – סגן יו"ר המועצה האזורית משגב

אתי לוי – מנכ"לית המועצה האזורית משגב

דוד מטק - מנהל מינהלת פיתוח היישובים מועצה האזורית משגב

ליאוניד מליקין – מהנדס הוועדה המקומית משגב

יוחאי אברני – מנהל אגף הנדסה מוא"ז משגב

ברוך קומפנו – מנהל מח' איכות הסביבה משגב

כרמיאל : אורן מילשטיין – סגן ראש העירייה

חנה קובל – מנכ"לית העירייה

אייל רותם – מהנדס העיר

זאב גולדברג – אדריכל העיר

שמוליק שדה – מחלקת הנדסה

צוות התכנון

תכנון פיזי, ניהול וריכוז תכנון :

דורון רוהטין, אדריכל ומתכנן ערים.
סיגלית מירון פיסטינר - מתכנתת ערים ואזורים.
טל עוזיאל-כרמל, אדריכלית ומתכנתת ערים.

תכנון נופי :

נתן קמינר, אדריכל ומתכנן ערים.
קרן אורקין, אדריכלית נוף.

מידע ומיפוי :

דרומית שקד, גיאוגרפית
פאינה לוין, הנדסאית

יעד אדריכלים ומתכנני ערים ונוף

- יעד ד. נ. משגב 20155
  - טל 04-9902215 04-9088700
  - פקס 04-9909990
- office@yaad-arc.co.il

תיירות :

אילן בן יוסף – כלכלן, מתכנן תיירות

יובל בראון - מתכנן תיירות

נוף ש

רח' נורדאו 40, נס ציונה 74023

טל' 08-9405775

פקס 08-9406993

ilanbj@012.net.il

עמנואל אלון - יועץ תיירות

הליפקס

בית יהושע 40591

טל' 09-8999231

פקס 09-8997386

halifax@inter.net.il

תקציר מנהלים

המטרה העיקרית של תכנית האב לתיירות הינה פיתוח היצע תיירותי שיביא להגברת כוח המשיכה של האזור, תוך חיזוק הנדבך הכלכלי במרחב ושמירה על הנכסים הנופיים הקיימים.

התרומה המשמעותית לכלכלת האזור תבוא מפיתוח איכסון תיירותי במגוון סיווגים ומאפיינים ברמה גבוהה יחסית, לפיכך, התכנית ממליצה על מתן קדימות לפיתוח מיזמי אכסון תיירותיים מגוונים: בתי מלון וכפר נופש בכרמיאל ויחידות אירוח ומתחמי אכסון לתיירים במרחב משגב.

הפיתוח התיירותי המוצע מגדיר את כרמיאל כמוקד אינטנסיבי בדגש על תיירות בליינית ועממית, ואת מרחב משגב כאזור בו תפותח תיירות אקסטנסיבית בדגש על Slow Tourism, גורמה ואנינות. השילוב בין העיר המציעה מוקדי פיתוח אינטנסיביים לבין המרחב הכפרי בו מוצע פיתוח אקסטנסיבי, יוכל ליצור מוצר תיירותי מגוון לתייר המגיע לאזור.

הכניסה למרחב כרמיאל משגב, תוגדר על ידי מספר **שערי-כניסה** שימוקמו בכניסות לאזור על כבישים ראשיים המגיעים אל המרחב (**מדרום** - בסמוך לצומת יפתחאל, **ממזרח** - במפגש הכבישים 805/806, **ממערב** - על כביש 85 סמוך לנחל שגור, ובצומת יבור). המבקרים שיגיעו לאזור יוכלו לקבל מידע על המערך התיירותי במוקד המידע שימוקם בלב משגב (בשלב ראשון ימוקם מוקד המידע בחורשה בסמוך לבית משטרת משגב ובשלב הסופי בלב משגב), מוקד מידע נוסף ימוקם בתחנת הדלק בכניסה הראשית של כרמיאל. אתר האינטרנט החדש שיושק ייתן מענה על כל מידע הנדרש לתייר ולנוסע המזדמן לאזור.

התכנית מציעה פיתוח של פרויקטים מגוונים בכרמיאל ובמשגב על מנת ליצור אטרקציות לתייר המגיע לאזור. פרויקטים אלה מהווים נדבך נוסף למערך מסלולי הטבע והנוף, אתרי המורשת, העסקים בתחום האומנות והריפוי ועוד מגוון של אתרים היכולים להוות מוקדי עניין לתייר.

ענף האופניים, הנמצא בתהליך התפתחות מתמיד, מהווה את אחד הענפים הפופולאריים במרחב כרמיאל-משגב. התכנית מציעה המשך פיתוח של ענף זה באמצעות פיתוח שבילי רכיבה חדשים, "סינגלים", מתחמים לאימון הרכיבה, יחידות אירוח כל זה תוך הרחבת התשתית הקיימת ויצירת תשתיות נלוות ליחידים וקבוצות.

התכנית מדגישה את הפיתוח המושכל והזהיר הנדרש במרחב בעל מצאי נכסים טבעיים ואיכותיים עליהם נשען הפיתוח התיירותי. כמו כן, מודגשת תפיסת פיתוח המעודדת נגישות לכל קבוצות האוכלוסייה. ההמלצה היא להפוך את התיירות במרחב לנגישה במהותה, מעבר להגדרות המתבקשות במסגרת החוק.

המרחב התיירותי במשגב

המבקרים האנינים יחפשו במקום פעילות **מוסיקה ייחודית**, **הוליסטיקה** (פינוקי בריאות, סדנאות יצירה, אקולוגיה וטבע), **אמנות פלסטית ומלאכת אומן**, **הסעדת גורמה ואיכסון 'בוטיקי'** (אישי, ייחודי, אינטימי).

פיתוח תקנון לאירוח כפרי (יחידות אירוח במגרשי המגורים) - במטרה לייצר מגוון יחידות לאירוח באזור משגב מוצע להגדיר הוראות תקנוניות בנושא "הקמת יחידות אירוח במגרשי המגורים", ביישובי משגב המעוניינים בכך והמתאימים מבחינת ערכים תיירותיים. הוראות התכנית יכילו הגדרות ברורות המאפשרות לבנות יחידות אירוח בחלק ממגרשי המגורים.

פיתוח תיירותי ב"אזורים המשקיים" - במטרה להגדיל את מלאי הקרקע המיועדת לפיתוח תיירותי, מוצע לאתר יישובים בהם מתאים לפתח פעילות תיירותית ב"אזור המשקי" ולבצע שינוי ייעוד ליעודי קרקע תיירותיים. בשלב ראשון מומלץ לבצע בדיקה של האזורים המשקיים ביישובים הבאים: אבטליון, מכמנים, מורשת, תובל ואשבל.

פרויקטים מוצעים לפיתוח במרחב משגב:

1. מושכנים ראשיים ברמת ייחוד ארצית:

- 1.1 א. פארק צלילים בטבע (פרויקט משולב ציבורי-פרטי)
- ב. כפר קיט מוסיקה בטבע
- 1.2 פארק תיירות אתגר במחצבת שגב (פרויקט משולב ציבורי-פרטי)
- 1.3 נחל צלמון (פרויקט ציבורי - גן לאומי; + פרויקט פרטי על קרקע פרטית)
- 1.4 יודפת העתיקה (פרויקט ציבורי - גן לאומי).

2. מושכנים משניים ברמת ייחוד גלילית: עוגני מורשת, תרבות, טבע ונוף:

- 2.1 יער שגב צפון – יער קהילתי תנ"כי (מיזם פרטי)
- 2.2 מכלול תיירות פיסגה בהר כמון – כמאנה – מכמנים (מיזמים פרטיים)
- 2.3 פארק אוסטרליה - מרכז תרבות אזורי משגב, משולב עם 'בית נבחרות' לאירוח סדרות אימוני ספורט (פרויקט משולב ציבורי-פרטי)
- 2.4 מכלול תיירות רכס מנוף-שכניה (מיזמים פרטיים)
- 2.5 מכלול תיירות אתנית כאוכב (מיזמים פרטיים).

3. מושכנים נקודתיים-יישוביים: (רובם מיזמים פרטיים)

- 3.1 מדרשה תיירותית במורשת הישנה
- 3.2 מרכז סמינרים באשבל
- 3.3 כפר קיט הוליסטי באבטליון
- 3.4 מכלול תיירות הוליסטית בהררית-יחד
- 3.5 מרכז תיירות אקולוגית במעלה צביה
- 3.6 מרכז גסטרונומי 'השף הגלילי' במתחם מט"ע (סמוך לכניסה ליישוב רקפת).

4. מושכני תיירות פרוסים במרחב ובזמן:

- 4.1 מערך שבילי משגב לטיולי אופניים וסוסים (פרויקט ציבורי)
- 4.2 יריד מלאכות מחשבת (פרויקט משולב ציבורי-פרטי)

- 4.3 מחנה תרבות נודד (פרויקט משולב ציבורי-פרטי)
 4.4 פסטיבל נושאים
 4.5 בקעת סכנין

המרחב התיירותי בעיר כרמיאל

כרמיאל הינה עיר מטופחת ובה מספר פארקים יפים ומעניינים במיוחד, והיא מוקפת במרחב כפרי וכפרי בהליכי עיור, המאופיין במשאבים אתניים ונופיים. מזג האוויר והנוף הגלילי סביב מהווים פוטנציאל למשיכת תיירים. הפיכת העיר כרמיאל לאתר מושך מבקרים תעשה תוך ניצול יעיל של מאפייניה.
 הרעיון העומד בבסיס ההצעה לפיתוח תיירותי הינו ניצול שני עוגנים משמעותיים המאפיינים את העיר כרמיאל:

א. פסטיבל המחול.

ב. הימצאות פארקים מרהיבים.

לצד אלה מוצע לפתח עוגן לפעילויות בילוי אינטנסיביות – **”לונה פארק של הצפון”**.

הצעת הפיתוח התיירותי כוללת:

- א. **יצירת מערך פעילויות מחול** לאורך כל השנה כאשר ימי הפסטיבל מהווים את השיא השנתי.
- ב. **פיתוח מושכנים כלכליים בתוך הפארקים** הקיימים בעיר (בעיקר פארקים נושאים לילדים ולמשפחה).
- ג. **פיתוח לונה פארק** כאלמנט מרכזי ומשמעותי אשר ישלים את הפארקים הנושאים המוצעים בעיר ויהווה מוקד משיכה מוביל לאוכלוסיית צפון הארץ (מטרופולין חיפה-קריות, גליל מערבי, מעלה יוסף, מרום הגליל, זבולון, משגב ועשרות העיירות וערי המיעוטים במרחב).
- ד. **עידוד פיתוח מלונאות בעיר וכפר נופש ספא במורדות הר כמון** הפונים לעיר (בתוך שטחה המוניציפאלי של העיר).

התכנית המוצעת הינה תכנית אב המציגה פיתוח תיירותי לטווח ארוך. התכנית מציגה חזון ומשקפת תמונה עתידית לפיתוח האזור. רשויות מקומיות אינן יכולות לקחת על עצמן פיתוח תיירותי נרחב כל כך בזמן קצר, הן בשל העלויות הגבוהות והן בשל הצורך ביישום פעולות נרחבות.

התכנית בנויה כך שניתן לגזור ממנה פרויקטים ולממש אותה בשלבים. כרטיסי הפרויקטים מציגים מהלכי פעולה נדרשים וניתן להתחיל ביישום חלק מהם ורק לאחר השגת תקציבים להמשיך הלאה. הפורמט של התכנית מאפשר לרשות המקומית לשלוח מידי שנה כרטיס אחד או שניים ולתקצב פעילויות נדרשות לקידום הפרויקט.

המלצות עיקריות לפעילות בטווח הקצר:

1. מינוי בעל משרה לריכוז כל הפעילות בתחום התיירות בכרמיאל.

2. הקמת פורום תיירנים למרחב כרמיאל משגב.
3. הקמת מוקד מידע למרחב התיירותי כרמיאל משגב.
4. הקמת אתר אינטרנט שירכז את כל המידע על התיירות במרחב כולל אפשרות הזמנת לינה וכרטיסים.
5. הצבת שילוט ברור מזמין ואחיד במרחב.
6. הקמת "שערים" למרחב על מנת לאפשר לתייר להבחין בכך שנכנס לאזור מוגדר שיש בו היצע תיירותי מזמין.
7. בשלב ראשון מוצע להתחיל בפיתוח פרוגרמתי, תכנון ושיווק מספר פרויקטים:

<u>משגב:</u>	<u>כרמיאל:</u>
<ul style="list-style-type: none"> • פיתוח תקנון לאירוח כפרי. • פיתוח מתחמי תיירות באזורים משקיים. • מערך שבילי משגב לטיול ואופניים. • יריד מלאכות מחשבת. • מחנה תרבות נודד. • פסטיבל נוקדים. • השתלבות בפסטיבל כרמיאל. • שבוע החיים הטובים למשפחה (בשיתוף כרמיאל). 	<ul style="list-style-type: none"> • "כרמיאל רוקדת". • שבוע החיים הטובים למשפחה (בשיתוף משגב). • פיתוח ציר הבילויים תוך חיזוק הפעילות בהיכל התרבות. • פיתוח שביל האופניים. • הטמעת מרכזי רווח כלכליים בפארקים העירוניים – התחלת הפעילות למען קידום הנושא. • התחלת הפעילות למען הקמת לונה פארק עתידי. • קידום הקמת בית המלון (קרקע שווקה).

הליכה צעד צעד בביצוע המוצע תאפשר מימוש החזון של מרחב תיירותי כולל, המאפשר לתייר לבקר בו וליהנות משפע פעילויות ולתרום לפעילות הכלכלית באזור.

דרכי פעולה נדרשות להתנעת התיירות במרחב

